

*******IMPORTANT NOTICE*******

This document is an official circular from the **Directorate of Higher Education, Government of Maharashtra**. It outlines the implementation rules and timelines for the Central Government's **Post-Matric Scholarship Scheme for Students with Disabilities (Divyangjan)** for the academic year **2026-27**.

Key Deadlines

- **Student Application Submission:** 31 August 2026

Basic Eligibility Criteria

- **Disability Percentage:** Minimum 40% disability with a valid UDID card.
- **Academic Record:** Must have passed the previous year's annual examination.
- **Family Income Limit:** Combined annual family income must not exceed **₹2.5 Lakhs**.
- **Other Benefits:** The applicant must not be receiving any other scholarship or stipend.
- **Family Limit:** Restricted to a maximum of two children per family (exceptions apply for twins).

How would you like to proceed? I can help you by:

- Providing the **complete list of required documents** for the online application.
- Explaining the **step-by-step application process** via the National Scholarship Portal (NSP).
- Clarifying specific rules regarding **course changes, failures, or distance education**.

महाराष्ट्र शासनाच्या उच्च शिक्षण संचालनालयाद्वारे प्रसिद्ध करण्यात आलेल्या या परिपत्रकाच्या अनुषंगाने

*****महत्वाची सूचना*****

दिव्यांगजन विद्यार्थ्यांसाठी पोस्ट मॅट्रिक शिष्यवृत्ती योजना सन २०२६-२७

(संदर्भ -पत्रांक: क्र. उशिसं/शिष्य/दिव्यांगजन/२०२६-२७/E-३०४८१९८., दिनांक: ०८/०८/२०२६.)

केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारिता मंत्रालय, नवी दिल्ली

अभ्यासक्रम

या योजनेअंतर्गत याअधिभागातील खालील अभ्यासक्रमांचे दिव्यांग विद्यार्थी अर्ज करण्यास पात्र आहेत

- भारतातील मान्यताप्राप्त पदवी किंवा डिप्लोमा (Bachelor's Degree or Diploma).
- UGC/AICTE मान्यताप्राप्त विद्यापीठांमधील पदव्युत्तर पदवी किंवा डिप्लोमा (Master's Degree/Diploma).

किमान पात्रता आणि अटी

1. **दिव्यांगत्वाची टक्केवारी:** किमान ४०% किंवा त्यापेक्षा जास्त असावी.
2. **शैक्षणिक अट:** विद्यार्थी मागील वार्षिक परीक्षेत उत्तीर्ण झालेला असावा.
3. **इतर लाभ:** अर्जदार इतर कोणत्याही शिष्यवृत्ती योजना किंवा स्टायपेंडचा लाभार्थी नसावा.
4. **उत्पन्न मर्यादा:** अर्जदाराच्या पालकांचे एकत्रित वार्षिक उत्पन्न **₹२,५०,००० (२.५ लाख)** पर्यंत असावे.
5. **अपत्य मर्यादा:** एका कुटुंबातील फक्त **दोन** अपत्यांनाच या योजनेचा लाभ घेता येईल (दुसरे व तिसरे अपत्य जुळे असल्यास त्यांना सूट मिळेल).

ऑनलाईन अर्ज करण्याची कार्यपद्धती व महत्वाच्या तारखा

सर्व पात्र व इच्छुक विद्यार्थ्यांनी www.scholarships.gov.in (NSP Portal) या संकेतस्थळावर आधार क्रमांक नमूद करून ऑनलाईन पद्धतीने अर्ज भरणे बंधनकारक आहे. ऑफलाईन अर्ज कोणत्याही परिस्थितीत स्वीकारले जाणार नाहीत.

अंतिम मुदती (Timelines):

- विद्यार्थ्यांनी ऑनलाईन अर्ज करण्याची अंतिम मुदत: ३१/०८/२०२६.

आवश्यक कागदपत्रे (Upload करण्यासाठी)

विद्यार्थ्यांनी अर्ज भरताना खालील कागदपत्रे विहित नमुन्यात ऑनलाईन अपलोड करावीत व त्यांच्या प्रती आपल्या महाविद्यालयात जमा कराव्यात:

- विद्यार्थ्यांचा फोटो.
- वयाचा पुरावा.
- अपंगत्व प्रमाणपत्र (UDID Card अनिवार्य).
- पालकांचे उत्पन्नाचे प्रमाणपत्र.
- शिक्षण शुल्काची पावती.
- अंतिम शैक्षणिक पात्रता प्रमाणपत्र (मागील वर्षाची गुणपत्रिका).
- बँक खाते आधार कार्डशी संलग्न (Operative/Active Mode मध्ये) असणे आवश्यक.
- एक वेळ नोंदणी क्रमांक (OTR) व फेस-ऑथेंटिकेशन करणे आवश्यक आहे.

महत्वाचे नियम व अटी

- थेट लाभ हस्तांतरण (DBT):** शिष्यवृत्तीची रक्कम केंद्र शासनामार्फत थेट विद्यार्थ्यांच्या आधार लिंक असलेल्या बँक खात्यात जमा केली जाईल.
- दुहेरी अभ्यासक्रम:** जर विद्यार्थी एकाच वेळी दोन अभ्यासक्रम शिकत असेल, तर फक्त एकाच अभ्यासक्रमासाठी शिष्यवृत्ती मिळेल.
- अभ्यासक्रम बदल:** शिष्यवृत्ती मंजूर झालेल्या अभ्यासक्रमाच्या विषयात बदल केल्यास संबंधित शिष्यवृत्ती रद्द केली जाईल.
- दोषी आढळल्यास कारवाई:** खोट्या कागदपत्रांद्वारे शिष्यवृत्ती मिळवल्यास ती त्वरित रद्द करून रक्कम वसूल केली जाईल आणि विद्यार्थ्याला काळ्या यादीत टाकले जाईल.
- ATKT व आजारपण:** विद्यार्थी आजारपणामुळे परीक्षेस बसू शकला नसल्यास वैद्यकीय प्रमाणपत्राच्या आधारे नूतनीकरण करता येईल. तसेच ATKT मिळालेले विद्यार्थी पुढील वर्गात प्रवेशासाठी पात्र असल्यास नूतनीकरणास पात्र ठरतील.